

یاسای دژە گەندەلی ... مافیەرۆەر: نارام موحسین گەردی

aram_mmmm@yahoo.com

گەندەلی ویدەچیت له ووشە (بوگەن) هوه هەڵنجرا بێت که قیزه و نه، ئەوه چونکه گەندەلی له دزی فراوانتره بۆیه گەرەکیهتی یاسایهکی دژی بۆ دابڕێژدری.

ههروهک چۆن په‌رله‌مانتارانێ کوردستان خۆیان پرۆژه‌یاسای (به‌رهن‌گار بوونه‌وه‌ی تیرۆر) یان خسته‌گه‌رۆ کاریان له‌سه‌ر کرد و پێشبینی ده‌کریت له‌ داها‌توویه‌کی زۆر نزیك بچیته‌خانه‌ی په‌سه‌ندکردن و جی به‌جی کردن که ئەوسا تا‌قمه‌که‌ی شیخ زانای پی مه‌حکوم بکریت به‌پیی برگه‌و ماده‌کانی ئاواش پێشبینی نا‌کریت که حکومه‌تی کوردستان به‌هه‌ردوو ئی‌داره‌که‌یه‌وه پرۆژه‌یه‌ک بۆ به‌رهن‌گار بوونه‌وه‌ی گەندەلی بخه‌نه به‌رده‌م په‌رله‌مانی کوردستان، ئاخر چۆن چاوه‌ری ده‌کریت دز به‌رنامه‌ دابنیت بۆ به‌ندکردنی خۆی.

هه‌میشه‌ ده‌بی یاسا و سزاو حوکم وه‌لام بێت بۆ په‌یره‌وکارانی تاوان و پێشیلکاران، ده‌نا ئەو کاریکاتی‌رانه‌ی ریکخراوی (ICSP) دژ به‌گەندەلی، خۆی له‌ خۆیدا گەندەلییه و قه‌ت نا‌کارن به‌ر به‌ست دروست بکه‌ن بۆ رووبه‌روو بوونه‌وه‌ی گەندەلی.

له‌ کوردستان کۆمه‌لێک داب و نه‌ریت که‌خه‌لک بی ئاگا ئەنجامی ده‌دات گەندەلییه، بۆنموونه‌ له‌ هه‌ولێر زۆربه‌ی شو‌فیره‌کان بۆ هه‌ر جارێک (30) لیتر به‌نزی (که شوکر بۆ خوا ئیستا براه) (پینچ هه‌زار دینار ده‌ده‌ن کریکاری ترومپا، که‌ نرخ‌ی راسته‌قینه‌ی ده‌کاته (4590) ، ئەگەر ئەوه بۆ کریکاره‌که به‌رتیل بێت ئەوا بی قه‌یدو شه‌رت بۆ کۆمه‌لگا گەندەلییه، گەر بلین ئەوه پاره‌یه‌کی که‌مه، ده‌لیم بۆ فه‌ره‌هنگی بڵا‌بونه‌وه‌ی گەندەلی زۆره.

قایمقامی هه‌ولێر له‌سه‌روبه‌ندی به‌رزبوونه‌وه‌ی نرخ‌ی کالاکان و ده‌سته‌وه‌ستانی بۆ دانانی سنووریکی یاسایی بۆی ده‌بیزیت (دانانی نرخ له‌ بازا‌ری ئازادا بوونی نییه) به‌ده‌ر له‌ نا‌هووشیاری بازرگانان و فرۆشیارانمان بۆ تیوری بازا‌ری ئازاد، ده‌کریت قسه‌ی قایمقام بخریته‌خانه‌ی گەندەل تیگه‌یشتنه‌وه.

گەندەلی که‌ په‌تایه‌کی کوشنده‌یه‌ جه‌سته‌ی هه‌ریمی کوردستانی برینداری گرتوه، ته‌نها به‌ دارشتنی یاساو پراکتیزه‌کردنی سا‌رپێژ ده‌کریت، کۆنفراس و کاریکاتی‌ر و ووتار و کۆبوونه‌وه و سیمینار ته‌نها بۆ حا‌لی بوونی ها‌ولاتیانی ساده‌یه‌ لپی ده‌نا قه‌ت ده‌رمانی راسته‌قینه‌ نین. له‌لای هه‌ندیک گرووپ و ریکخراو وه‌کو ئەوه‌ی گەندەلی ته‌نها بۆ درووشم و کیش کردنی ده‌نگی ها‌ولاتیان به‌کاربیت، ده‌نا خو ئیستا گەندەلی هه‌روه‌کو خۆیه‌تی، له‌و پرووه‌وه گله‌بیه‌کی براهانه‌ له‌ یه‌کگرتووی ئیسلامی ده‌که‌م که درووشمی (دژه‌ گەندەلیان) به‌رز کردبۆوه‌و ئەم‌یستا ئەوه‌نده به‌ته‌نگ وه‌ده‌سته‌هینانی وه‌زیریکی زیاترن له‌ حکومه‌تی یه‌کگرتووی کوردستان، ئەوه‌نده به‌ته‌نگ ده‌رکردنی یاسایه‌کی دژبه‌ گەندەلی نین که ئەمه‌شیان له‌ رووی یاساییه‌وه بۆ له‌باره چونکه له‌په‌رله‌مانی کوردستان هه‌ر (10) ئەندام په‌رله‌مان ده‌توانن پرۆژه‌ یاسایه‌ک پێشکه‌ش بکه‌ن (که ئەوانیش هه‌شت ئەندامیان هه‌یه زۆر به‌ئاسانی ده‌توانن دوو ئەندامی کۆمه‌لی ئیسلامی یان شیوعی بۆ ئەم پرۆژه‌یه‌ بۆخۆیان سۆز بکه‌ن) له‌ بیرم چوو بلیم ده‌رکردنی فتواش بۆ کوشتنی نووسه‌ریک به‌بی گه‌رانه‌وه بۆ بریاری دادگا و دادپه‌روه‌ری یاسا گەندەلییه.